

Πανεπιστήμιο Κρήτης- Π.Τ.Δ.Ε

Μάθημα: Β03ΠΙ02 Θεωρίες μάθησης και εκπαιδευτική πράξη ΙΙ

Διδάσκουσα κ. Βενιανάκη Αικατερίνη

Ακαδημαϊκό έτος 2012-2013 Εαρινό Εξάμηνο 2013

ΑΙΘΟΥΣΑ: Δ7

ΩΡΑ: Κάθε Παρασκευή 17.30-20.30

EMAIL: avenianaki@edc.uoc.gr

ΩΡΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ: κάθε Πέμπτη 6.30-8.00μ.μ.(κατόπιν ραντεβού)

Κάθε Παρασκευή 3.30-5.30μ.μ.

Σκοπός μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι αφενός να κατανοήσουν οι φοιτητές τις σημαντικότερες σύγχρονες θεωρίες μάθησης και τη σύνδεσή τους με την εκπαιδευτική πράξη, αφετέρου τους τρόπους δημιουργίας αποτελεσματικού μαθησιακού περιβάλλοντος και αποτελεσματικής διδασκαλίας, προσαρμοσμένης στις ανάγκες των μαθητών, ώστε να μπορούν ως μελλοντικοί δάσκαλοι να επιλύουν προβλήματα που ανακύπτουν καθημερινά στη διαδικασία της διδασκαλίας, καθώς και να αναστοχάζονται τα αποτελέσματά της.

Περιεχόμενα μαθήματος

1. Εκπαιδευτική Ψυχολογία: (ορολογία, στόχοι, κ.λ.π).
 - 1.1. Έννοια και διαδικασία της μάθησης. Θεωρία και έρευνα της μάθησης. Σχέση μάθησης και διδασκαλίας.
2. Γνωστικές θεωρίες μάθησης
 - A. Μορφολογική Ψυχολογία - Μοντέλο επεξεργασίας πληροφοριών
 - B. Γνωστικές διαδικασίες στη διάρκεια μάθησης (μεταγνώση-μάθηση και διδασκαλία εννοιών- Δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων και σκέψης- Προεκτάσεις στη διδασκαλία. Μεταβίβαση.
- Γ. Στρατηγικές μάθησης. Διδασκαλία στρατηγικών.
 - 2.1. Εποικοδομητισμός
 - A. Θεωρία γνωστικής ανάπτυξης του Piaget.
 - B. Κοινωνικοπολιτισμική θεωρία του Vygotski.
 - Γ. Η νοηματική προσληπτική μάθηση του Ausubel.
 - Δ. Η ευρετική-ανακαλυπτική θεωρία μάθησης του Bruner.
 - E. Εφαρμογή στην εκπαιδευτική πράξη
3. Η δημιουργία αποτελεσματικού μαθησιακού περιβάλλοντος
 - A. Η ζωή μέσα στην τάξη.
 - B. Θέματα διαχείρισης μέσα στην τάξη. Διαχείριση σχολικής τάξης.
 - Γ. Στρατηγικές διαχείρισης «αταξίας» μέσα στην τάξη.
 - Δ. Πρόληψη προβλημάτων συμπεριφοράς.
 - E. Διαχείριση του χρόνου.

4. Αποτελεσματική διδασκαλία και προσαρμογή της διδασκαλίας στις ατομικές διαφορές των μαθητών
 - A. Στοιχεία αποτελεσματικής διδασκαλίας.
 - B. Χαρακτηριστικά των μαθητών- Διαφορετικά στυλ μάθησης.
 - Γ. Μάθηση κατάκτησης γνώσεων
 - Δ. Αλληλεπιδράσεις εκπαιδευτικού-μαθητών: Ανατροφοδότηση-χρήση επαίνου.
 - Ε. Οι προσδοκίες των μαθητών και πώς αυτές επηρεάζουν τις αλληλεπιδράσεις τους με τους μαθητές

Εξέταση μαθήματος: Γραπτές εξετάσεις - Προαιρετικά προσθετικές εργασίες

Εξεταστέα ύλη μαθήματος

Από τα δύο προτεινόμενα συγγράμματα (βλ. ΕΥΔΟΞΟΣ)

1. Elliott, S., Kratochwill, T., Littlefield-Cook, J., Travers, J., (2008). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Αποτελεσματική Διδασκαλία, Αποτελεσματική Μάθηση*. Μ. Σόλμαν, Φ. Καλύβα (μετάφρ.), Αθήνα: Gutenberg.

Ή

2. Slavin, R.E., (2007). *Εκπαιδευτική Ψυχολογία: Θεωρία και πράξη*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Επιπλέον

- Σημειώσεις μαθήματος (αναρτημένες στο e-class)
- Από τον τόμο Δ' του βασικού επιμορφωτικού υλικού με τίτλο: Θέματα αξιοποίησης της ομάδας στη σχολική τάξη (διαθέσιμος στην ιστοσελίδα <http://www.epimorfosi.edu.gr>) οι σελίδες 36-52.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Όλοι οι φοιτητές που έχουν δηλώσει το μάθημα, θα πρέπει να κάνουν εγγραφή στο e-class.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Bigge, M., (2008). *Θεωρίες Μάθησης για εκπαιδευτικούς*. Α. Καντάς, & Α. Χαντζή (μετ.), 5^η έκδ. Αθήνα: Πατάκη.
- Borich, G., & Tombari, M., (1997). *Educational Psychology: A contemporary Approach* (2nd Ed.). Addison-Wesley Educational Publishers Inc.
- Βοσνιάδου, Στ., (επιμ.) (2004). *Εισαγωγή στην Ψυχολογία*, Α' τόμος. Αθήνα: Gutenberg.
- Βυγκότσκι, Λ., (1988). *Σκέψη και γλώσσα*. Εκδόσεις «Γνώση».
- Bruner, J., (1960). *The Process of Education*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

- Bruner, J., (1990). *Acts of Meaning* Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Δημητρόπουλος, Ε., & Καλούρη-Αντωνοπούλου, Ο., (2003). *Παιδαγωγική Ψυχολογία: Από τη θεωρία της μάθησης στην Εκπαίδευση Ενηλίκων*. Αθήνα: Έλλην.
- Freire, P., (2006). *Δέκα επιστολές προς εκείνους που τολμούν να διδάσκουν*. Αθήνα: Επίκεντρο.
- Κολιάδης, Ε., (2007). *Θεωρίες Μάθησης και Εκπαιδευτική Πράξη: Γνωστικές Θεωρίες, τ. γ'.* Αθήνα: αυτοέκδοση.
- Κολιάδης, Ε., (2002). *Γνωστική Ψυχολογία. Γνωστική Νευροεπιστήμη και Εκπαιδευτική Πράξη: Μοντέλο Επεξεργασίας Πληροφοριών, τ.δ'.* Αθήνα: αυτοέκδοση.
- Lefrancois G. R. (2004). *Ψυχολογία της διδασκαλίας*. Εκδόσεις Έλλην.
- Ματσαγγούρας, Η., (2003). *Η σχολική Τάξη: Χώρος, Ομάδα, Πειθαρχία. Μέθοδος, τ. α', γ' έκδοση*. Αθήνα: αυτοέκδοση.
- Μπασέτας, Κ., (1999). *Οι προσδοκίες των δασκάλων και οι επιδράσεις τους στους μαθητές*. Αθήνα: Γρηγόρη.
- Μπασέτας, Κ., (2009). *Γνωστικές –Πραξιακές Θεωρίες Μάθησης και Σχολική Πρακτική: Οι θεωρίες των Aebli και Wygotski*. Αθήνα: Ατραπός.
- Schunk, D., (2010). *Θεωρίες μάθησης: Μια εκπαιδευτική θεώρηση*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Sternberg, R., & Williams, W., (2002). *Educational Psychology*. Boston: Allyn & Bacon.
- Vygotsky, L.S., (2000). *Νους στην κοινωνία. Η ανάπτυξη των ανώτερων ψυχολογικών Διαδικασιών*. Αθήνα: Gutenberg Ψυχολογία.